

НАСТАВНА ТЕМА: Књижевност између два рата

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА : Милутин Бојић: Плава гробница – 2 часа

ЦИЉЕВИ (образовни, функционални и васпитни): Из података о животу песника ученици сазнају о трагедији српског народа током преласка преко Албаније. Ученици повезују биографске податке и текст песме са одгледаним филмом Где цвета лимун жут и проналазе заједничке елементе. Ученици сагледавају важност жртвовања које је у појединим пресудним историјским тренуцима неопходно и важност борбе за опште добро.

ИСХОДИ: Ученици знају основне податке из живота Милутина Бојића. Након прочитане песме ученици ће моћи да осете атмосферу, да осете како је њен ритам у функцији садржаја и како томе доприноси рефрен у императиву. Ученици ће моћи да разумеју настанак песме захваљујући одгледаном филму Где цвета лимун жут.

Милутин Бојић је био српски песник, драмски писац, књижевни критичар и војник у балканским ратовима и у Првом светском рату. Његов животни век био је веома кратак. Имао је само 25 година када је умро. Рођен је 1892. године у Београду, а умро је у Солуну 1917. год. Своју драму Урошева женидба је штампао на Крфу, а збирку песама Песме бола и поноса из које је и песма Плава гробница штампао је у Солуну.

Прочитајте пажљиво песму неколико пута, а послушајте и интерпретацију Драгана Николића из филма Где цвета лимун жут.

Обратите пажњу на **рефрен** (део песме – стих или строфа који се више пута у песми понавља). У тим рефренима је употребљен **императив** (заповедни начин) и смена дугог (четрнаестерац и кратког стиха (седмерац). Том сменом се постиже ритам њихања мора. **Шта лирски субјект у сва четири рефрена захтева и зашто?**

Рефрени деле песму на три композиционе целине. У првој композицијој целини је приказана страшна судбина српских војника који су умрли на острву Видо. Песник употребљава стилску фигуру апострофу. **Апострофа** је обраћање лирског субјекта некоме. **Шта мислите, коме се обраћа лирски субјект и зашто?** У истој овој композиционој целини за сахрањене српске војнике се каже да су: „**Прометеји наде, апостоли јада**”. Одговор на то ко је Прометеј налази вам се поред песме на 222. стр., а ко су били апостоли пробајте да се присетите тако што ћете се сетити градива из прве године када сте обрађивали Библију као књижевни текст или се присетите градива Верске наставе. **У наведеном стиху Прометеј и апостоли су примери једне стилске фигуре, које? Које је симболичко значење ове две синтагме у овом стиху, односно, зашто лирски субјект повезује српске војнике са судбином митског Прометеја и са судбином апостола?**

У другој композиционој целини лирски субјект говори о сусрету две генерације, два поколења. **Каква треба да буде та „велика смена”, односно шта представља везу између та два поколења,**

шта једно покољење представља за оно које ћа га сменити? Присети се песме Светли гробови Ј.Ј.Змаја и покушај да нађеш везу између мотива сусрета два покољења.

У трећем делу песме лирски субјект наставља да пева о садашњости и будућности. Садашњост је „страшна епопеја”, незапамћено страдање српске војске, плава гробница, а будућност је тамо далеко где се „поприште зари, овом истом крвљу што овде почива”. Протумачи стихове:

„ И да мртви чују хук борбене лаве,

Како врућим кључем крв пенуша њина

У деци што кликћу под окриљем славе”

Додатни задатак за оне ученике који желе више јесте да прочитају кратак текст из дела Ex ponto Иве Андрића који се налази у Читанкама на 224. стр. под насловом Корак напред и да напишу неколико реченица о томе како су разумели овај текст, односно о томе која је његова снажна порука.

Задатке доставити до 01.04. на мејл адресу markovdafina@gmail.com